
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2002 Rhif 2022 (Cy.206)

**TRAFNIDIAETH GYHOEDDUS
I DEITHWYR, CYMRU**

**Rheoliadau Grant Gweithredwyr
Gwasanaethau Bysiau (Cymru) 2002**

Wedi'u gwneud - - 31 Gorffennaf 2002
Yn dod i rym - - 14 Awst 2002

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adran 154(5) o Ddeddf Trafnidiaeth 2002(1) drwy hyn yn gwneud y Rheoliadau canlynol:

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Grant Gweithredwyr Gwasanaethau Bysiau (Cymru) 2002 ac maent yn dod i rym ar 14 Awst 2002.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys i Gymru.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

mae gan “gwasanaeth lleol” yr un ystyr ag sydd gan “*local service*” yn adran 2 o Ddeddf Trafnidiaeth 1985(2);

ystyr “gwasanaethau trafndiaeth gyhoeddus i deithwyr” (“*public passenger transport services*”) yw'r holl wasanaethau hynny y mae aelodau o'r cyhoedd yn dibynnu arnynt er mwyn symud o le i le, pan nad ydynt yn dibynnu ar eu cyfleusterau preifat eu hunain;

mae gan “man aros” yr un ystyr â “*stopping place*” yn adran 137(1) o Ddeddf Trafnidiaeth 1985;

mae gan “person anabl” yr un ystyr â “*disabled person*” yn adran 1 o Ddeddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd 1995(3).

---

(1) 2000 p. 38.

(2) 1985 p. 67.

(3) 1995 p. 50.

Cymhwyster i gael grant

3.—(1) Mae gwasanaeth bysiau yn wasanaeth bysiau cymwys at ddibenion adran 152 Ddeddf Trafnidiaeth 2000 (grantiau i weithredwyr gwasanaethau bysiau) os yw'n perthyn i un o'r dosbarthau canlynol—

- (a) gwasanaeth lleol sy'n cael ei ddarparu neu'i sicrhau—
    - (i) gan awdurdod addysg lleol yn unol â threfniadau a wnaed o dan adran 509 o Ddeddf Addysg 1996(4), neu
    - (ii) ar gyfer personau sydd wedi cyrraedd trigain oed neu bersonau anabl, ac y mae'r amodau a restrir ym mharagraff (2) wedi'u bodloni mewn perthynas â hwy;
  - (b) gwasanaeth lleol, nad yw'n wasanaeth a ddisgrifir ym mharagraff (1)(a), ac sy'n defnyddio cerbyd a addaswyd i gario mwy nag wyth o deithwyr (neu gerbyd llai, ond dim ond os yw'r gwasanaethau yn cael eu gweithredu yn unol ag amserlen) ac y mae'r amodau a restrir ym mharagraff (3) wedi'u bodloni mewn perthynas ag ef;
  - (c) gwasanaeth bysiau sy'n cael ei ddarparu gan weithredwr y mae trwydded o dan adran 19 o Ddeddf Trafnidiaeth 1985 wedi ei rhoi iddo ac sy'n dal mewn grym, a hwnnw'n wasanaeth y mae'r amodau a restrir ym mharagraff (4) wedi'u bodloni mewn perthynas ag ef.
- (2) Yr amodau y mae paragraff (1)(a) yn cyfeirio atynt yw—
- (a) bod seddau ar y cerbyd sy'n cael ei ddefnyddio i ddarparu'r gwasanaeth ar gael, fel arfer, i aelodau o'r cyhoedd yn gyffredinol a bod yr aelodau hynny yn defnyddio'r gwasanaeth yn rheolaidd;
  - (b) bod y manau aros (ac eithrio'r manau y mae'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu'n bennaf iddynt neu ohonynt) wedi'u lleoli mewn manau lle byddant yn debygol o gael eu defnyddio yn rhesymol aml gan aelodau o'r cyhoedd yn gyffredinol;
  - (c) bod yr aelodau hynny o'r cyhoedd yn gallu gwneud taith unigol rhwng ddau fan aros trwy dalu pris tocyn nad yw'n fwriadol yn eu rhwystro rhag defnyddio'r gwasanaeth;
  - (ch) bod yr aelodau hynny yn gallu medru talu'r pris tocyn mewn man ac mewn ffordd nad yw'n fwriadol yn eu rhwystro rhag defnyddio'r gwasanaeth; a
  - (d) bod trefniadau wedi'u gwneud sy'n rhoi cyfle rhesymol i aelodau o'r cyhoedd yn gyffredinol gael gwybod am fodolaeth y gwasanaeth, yr amserau y mae ar waith, a'r manau y mae'n eu gwasanaethu.
- (3) Yr amodau y mae paragraff (1)(b) yn cyfeirio atynt yw—
- (a) bod o leiaf hanner y lle ar y cerbyd sy'n cael ei ddefnyddio i ddarparu'r gwasanaeth ar gael, fel arfer, i aelodau o'r cyhoedd yn gyffredinol a bod y gwasanaeth yn cael ei ddefnyddio'n rheolaidd gan yr aelodau hynny;
  - (b) bod y manau aros wedi'u lleoli mewn manau lle byddant yn debygol o gael eu defnyddio yn rhesymol aml gan aelodau o'r cyhoedd yn gyffredinol;
  - (c) bod yr aelodau hynny yn gallu gwneud taith unigol rhwng ddau fan aros trwy dalu pris tocyn nad yw'n fwriadol yn eu rhwystro rhag defnyddio'r gwasanaeth;
  - (ch) bod aelodau felly o'r cyhoedd yn medru talu'r tâl tocyn mewn man ac mewn ffordd sydd ddim yn eu rhwystro'n fwriadol rhag defnyddio'r gwasanaeth;
  - (d) nad oes ar y cerbyd sy'n cael ei ddefnyddio i ddarparu'r gwasanaeth unrhyw arwydd na disgrifiad sydd wedi'i fwriadu neu sy'n debygol o roi'r argraff bod y gwasanaeth ond ar gael ar gyfer categori penodol o berson; ac

(dd) bod trefniadau wedi'u gwneud sy'n rhoi cyfle rhesymol i aelodau o'r cyhoedd yn gyffredinol gael gwybod am fodolaeth y gwasanaeth, yr amserau y mae ar waith a'r manau y mae'n eu gwasanaethu.

(4) Yr amodau y mae paragraff (1)(c) yn cyfeirio atynt yw bod y gwasanaeth yn cael ei ddefnyddio yn gyfangwbl neu yn bennaf gan—

- (a) personau sydd wedi cyrraedd 60 mlwydd oed;
- (b) personau anabl;
- (c) personau sy'n cael cymhorthdal incwm o dan adran 124 o Ddeddf Cyfraniadau a Budd-daliadau Nawdd Cymdeithasol 1992(5);
- (ch) personau sy'n cael lwfans ceisio gwaith o dan Ddeddf Ceiswyr Gwaith 1995(6);
- (d) pobl sydd yn dioddef rhywfaint o allgáu cymdeithasol oherwydd diweithdra, tlodi neu ffactorau economaidd eraill, digartrefedd, pellenigrwydd daearyddol, afiechyd, neu arferion crefyddol neu ddiwylliannol;
- (dd) personau sy'n credu na fyddai'n ddiogel iddynt ddefnyddio unrhyw wasanaethau trafniadaeth gyhoeddus i deithwyr; neu
- (e) gofalwyr neu pobl o dan 16 mlwydd oed sy'n teithio gydag unrhyw rai o'r blaenorol.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998(7)

31 Gorffennaf 2002

D. Elis-Thomas
Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol

---

(5) 1992 p. 4.
(6) 1995 p. 18.
(7) 1998 c. 38.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn diffinio “eligible bus services” (“gwasanaethau bysiau cymwys”) at ddibenion adran 154 o Ddeddf Trafnidiaeth 2000 (“Deddf 2000”). O dan yr adran honno gellir rhoi grantiau i weithredwyr gwasanaethau bysiau cymwys tuag at eu costau wrth weithredu'r gwasanaeth. Mae'r Rheoliadau hyn yn ail-ddeddfu'r rheolau cymhwyster ar gyfer ad-daliadau treth danwydd o dan adran 92 o Ddeddf Cyllid 1992, sy'n cael ei disodli gan adran 154 o Ddeddf 2000, ond hefyd (rheoliad 3(1)(c) a (4)) yn estyn y nifer o wasanaethau cymwys i gynnwys y rhai sy'n cael eu darparu gan ystod o gyrff trafndiaeth cymunedol, nad ydynt yn gwneud elw, nad yw eu gwasanaethau yn dilyn llwybr neu amserlen sefydlog ac sydd i'w defnyddio'n bennaf gan gategorïau penodol o deithwyr, yn hytrach na chan y cyhoedd yn gyffredinol.